

NARIADENIE EURÓPSKEJ ÚNIE O ODLESŇOVANÍ

THE EUROPEAN UNION DEFORESTATION REGULATION (EUDR)

EUDR POSUNUTÉ O ROK – APLIKÁCIA AŽ OD 30. 12. 2025

EUDR – Nariadenie o odlesňovaní alebo Deforestation Act nadväzuje na požiadavky pôvodného nariadenia o dreve (EUTR – Nariadenie EPaR č. 995/2010) s rozšírením požiadaviek o ďalších 6 komodít s doplnením aj v segmente dreva a, samozrejme, aj s rozšírením povinností.

Pôvodný termín uplatňovania bol nastavený na 30. 12. 2024, resp. 30. 6. 2025 pre malé a mikropodniky. Schválený posun o 12 mesiacov bol v Úradnom vestníku EÚ zverejnený 23. 12. 2024.

Prečo?

Z dôvodu snahy o predchádzanie odlesňovaniu, nakoľko odlesňovanie patrí medzi významné aspekty ovplyvňujúce stav životného prostredia (strata biodiverzity, narúšanie ekosystémov, emisie skleníkových plynov, znižovanie kapacity záchytu oxidu uhličitého, ohrozenie kolobehu vody či potravinových systémov...). Odhaduje sa, že bez primeraného regulačného zásahu by spotreba a produkcia vybraných komodít, na ktoré sa EUDR zameriava, spôsobili do roku 2030 každoročne odlesnenie približne 248 000 hektárov.

Komodity spadajúce pod EUDR

EUDR sa vzťahuje len na daných 7 komodít a na výrobky z nich, ktoré sú vymenované v prílohe I nariadenia. Zoznam v prílohe I je podľa kódov colných sadzobníkov – na tie výrobky, ktoré v prílohe I nie sú uvedené, sa nariadenie nevzťahuje.

Zoznam komodít spadajúcich do pôsobnosti EUDR a príklady výrobkov z prílohy I

Komodita	Počet položiek	Príklady produktov
Palma olejná	12	Palmové orechy, palmový olej, glycerol
Sója	4	Sójové bôby, múka, olej
Drevo	26	Palivové drevo, drevné uhlie, surové drevo, montované stavby z dreva, OSB dosky, stolový a kuchynský tovar a drevený nábytok, obaly z dreva, papier a celulóza, knihy, noviny
Kakao	6	Kakaové bôby, kakaové maslo, čokoláda
Káva	1	Pražená, nepražená, dekofeínová, kávové plevy, šupky
Hovädzí dobytok	10	Živé zvieratá, mäso, mäsové výrobky, kože
Kaučuk	12	Prírodný kaučuk, pneumatiky, duše, odevy

Komodity spadajúce pod EUDR so zameraním sa na obaly a neobalové výrobky

Drevo	
4415	Debny, debničky, kliečky, bubny a podobné obaly, z dreva; káblové bubny z dreva; jednoduché palety, skriňové palety a ostatné nakladacie plošiny, z dreva; nástavné rámy paliet z dreva (okrem baliaceho materiálu využívaného výlučne ako baliaci materiál na podporu, ochranu alebo prepravu iného výrobku umiestňovaného na trh)
4415	Sudy, kade, škopky, korytá a ostatné debnárské výrobky a ich časti, z dreva, vrátane dúh (časti steny suda)
Celulóza a papier uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinovanej nomenklatúry s výnimkou výrobkov z bambusu a zhodnotených výrobkov (z odpadu a zvyškov): 47 Vlákna z dreva alebo ostatných vlákňitých celulóзовých materiálov; zberový (odpad a výmet) papier alebo lepenka 48 Papier a lepenka; predmety z papieroviny, papiera alebo lepenky	
49	Tlačené knihy, noviny, obrazy a ostatné výrobky polygrafického priemyslu, rukopisy, strojopisy a plány, z papiera

Povinnosti EUDR sa vzťahujú tak **na drevené, ako aj na papierové obaly** uvedené v príslušných kódoch colného sadzovníka, **ale len na prázdne obaly**, čiže **zodpovedný je skutočný výrobca týchto obalov, resp. dovozca prázdnych obalov**, nie balič/plnič, ako je to nastavené v zmysle rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

Povinnosti sa nevzťahujú na výrobky vyrobené zo 100 % recyklovanej suroviny. V prípade, že obsahujú nejakú časť aj z primárnej suroviny, treba deklarovať pôvod a ostatné veci s tým súvisiace pre túto časť pochádzajúcu z primárnej suroviny.

Subjekty spadajúce pod EUDR

Hospodársky subjekt – ten, kto uvádza komoditu alebo definovaný výrobok v prílohe I na trh EU (resp. ju vyváža mimo EÚ).

Obchodník – ten, kto následne sprístupňuje na trh – len nákup a predaj.

Definovanie povinných subjektov spadajúcich pod EUDR

Obchodná činnosť	Hospodársky subjekt	Obchodník	Obchodná činnosť
	- uvádza na trh	- sprístupňuje na trhu	
	- vyváža		
Špecifikácia	Dovozca	Distribútor - definované výrobky v prílohe I nevyrába, len s nimi obchoduje (nakupuje a predáva)	Špecifikácia
	Domáci výrobca komodít		
	Domáci výrobca definovaných výrobkov v prílohe I (nižšie v dodávateľskom reťazci)		
	Vývozca		

Príklad: Za hospodársky subjekt sa považuje dovozca kakaových bôbov, ale aj domáci výrobca čokolády, ktorý z týchto dovezených kakaových bôbov čokoládu vyrobí, keďže vyrába výrobok definovaný v prílohe I. Naopak, dovozca palmového oleja sa bude považovať za hospodársky subjekt, ale výrobca mydla s použitím tohto palmového oleja sa za hospodársky subjekt považovať nebude, pretože nevyrába výrobok uvedený v prílohe I.

Povinnosti podľa veľkosti podniku

Účinnosť EUDR, ako aj povinnosti sú rozdielne pre veľké, stredné a malé podniky.

Veľké a stredné podniky sú povinné EUDR aplikovať od **30. 12. 2025**, zatiaľ čo **malé a mikropodniky** majú polročný odklad (**30. 6. 2026**).

Výnimka pre malé a mikropodniky sa ale neuplatňuje na podniky, ktoré už teraz majú vo svojom portfóliu komodity spadajúce pod EUTR, napríklad drevené a papierové obaly. Tu aj pre nich platí aplikácia EUDR ako pre stredné a veľké podniky.

V prípade, že malý podnik má veľkého alebo stredného odberateľa, tento veľký alebo stredný odberateľ nemusí preukazovať náležitú starostlivosť za komodity/výrobky nakúpené od tohto malého podniku (počas prechodného obdobia), musí ale vedieť hodnoverne preukázať, že tieto výrobky nadobudol od malého podniku počas prechodného obdobia, keď sa povinnosti na malý podnik ešte nevzťahovali.

Parametre definovania veľkosti podniku podľa smernice EPaR 2013/34/EÚ

Pre zaradenie musí podnik spĺňať aspoň dve z uvedených kritérií:				
Veľkosť podniku	Veľké	Stredné	Malé	Mikro
Priemerný počet zamestnancov	> 250	≤ 250	≤ 50	≤ 10
Čistý obrat (€)	> 50 mil.	≤ 50 mil.	≤ 10 mil.	≤ 900 000
Celková bilančná suma (€)	> 25 mil.	≤ 25 mil.	≤ 5 mil.	≤ 450 000
Aplikácia EUDR	30. 12. 2025		30. 6. 2026 *	

*odklad sa neuplatňuje pre podniky s komoditami spadajúcimi pod EUTR

Aby mohli byť komodity/výrobky uvedené na trh, musia spĺňať tieto 3 kritéria:

1. nespôsobujú odlesňovanie,
2. sú vyprodukované v súlade s legislatívou krajiny pôvodu,
3. je pre ne vypracované vyhlásenie o náležitej starostlivosti.

Spoločnosti, ktorých sa EUDR týka, by mali **zaviesť a implementovať systémy náležitej starostlivosti**, aby potvrdili tvrdenia o odlesňovaní a súlade s legislatívou štátu pôvodu, čo je zhrnuté vo vyhlásení o náležitej starostlivosti. Vzor vyhlásenia je uvedený v prílohe II nariadenia.

Povinnosti prvotných hospodárskych subjektov – t. j. domáci výrobcovia komodít v EÚ a dovozcovia do EÚ (resp. vývozcovia z EÚ) – majú všetci rovnaké povinnosti bez ohľadu na veľkosť podniku.

Povinnosti hospodárskych subjektov nižšie v reťazci – t. j. domáci (EÚ) výrobca výrobkov definovaných v prílohe I, kde už bola urobená náležitá starostlivosť a podané vyhlásenie o náležitej starostlivosti vyššie v reťazci – malé a stredné podniky majú zjednodušené povinnosti v porovnaní s veľkými podnikmi.

Obchodník – len nakupuje a predáva, nič nevyrába – malé a stredné podniky majú zjednodušené povinnosti v porovnaní s veľkými podnikmi.

Prvotný hospodársky subjekt	Všetci rovnaké povinnosti, bez ohľadu na veľkosť podniku	<ul style="list-style-type: none">• systém náležitej starostlivosti• podať vyhlásenie o náležitej starostlivosti• zdieľať referenčné číslo vyhlásenia o náležitej starostlivosti nižšie v reťazci
Hospodársky subjekt nižšie v reťazci	Veľký podnik	<ul style="list-style-type: none">• presvedčiť sa o správnosti systému náležitej starostlivosti vyššie v reťazci• podať vyhlásenie o náležitej starostlivosti (vrátane referenčných čísiel vyhlásení o náležitej starostlivosti vyššie v reťazci)
	Stredný a malý podnik	<ul style="list-style-type: none">• zdieľať referenčné číslo vyhlásení o náležitej starostlivosti vyššie z reťazca
Obchodník	Veľký podnik	<ul style="list-style-type: none">• presvedčiť sa o správnosti systému náležitej starostlivosti vyššie v reťazci• podať vyhlásenie o náležitej starostlivosti (vrátane referenčných čísiel vyhlásení o náležitej starostlivosti vyššie v reťazci)
	Stredný a malý podnik	<ul style="list-style-type: none">• evidovať, od koho nakúpil a komu predal• zdieľať referenčné číslo vyhlásení o náležitej starostlivosti vyššie z reťazca

System náležitej starostlivosti

System náležitej starostlivosti v sebe zahŕňa:

zber informácií

opatrenia na posúdenie rizika

opatrenia na zmiernenie rizika

Zber informácií pozostáva zo zhromažďovania informácií, dokumentov a údajov k jednotlivým komoditám/výrobkom a ich uchovávaní päť rokov.

Zbierajú sa údaje:

- o výrobku (čo to je);
- o krajine pôvodu;
- o množstve;
- o dodávateľskom reťazci (aby sa mohla preukázať dôveryhodnosť vyhlásenia);
- dôležitou súčasťou je geolokácia, t. j. identifikácia konkrétnej parcely pôdy, z ktorej komodity pochádzajú. Ak na výrobok boli použité suroviny z viacerých lokalít, treba preukazovať každú lokalitu. Ak jedna lokalita nebude spĺňať podmienky, alebo ich nebude možné preukázať, výrobok nebude môcť byť uvedený na trh.
- ...

Po získaní informácií nastáva zo strany subjektu posúdenie rizika, či môžu byť príslušné výrobky nevyhovujúce s nariadením. Aby mohli byť výrobky uvedené na trh, musí sa dospieť k záveru, že neexistuje žiadne riziko alebo že existuje len zanedbateľné riziko nesúladu. Pri posudzovaní rizika sa berie do úvahy 14 kritérií, ako napríklad výskyt lesov v krajine, pôvodné obyvateľstvo a konzultácie s ním, rozšírenosť odlesňovania či degradácia lesov, zložitnosť dodávateľského reťazca a zmiešavanie výrobkov, spoľahlivosť informácií, rozšírenosť korupcie atď. Vyhodnotenie kritérií by sa malo aspoň raz ročne preskúmať. Ak z posudzovania rizika vznikne väčšie ako zanedbateľné riziko, výrobok nebude môcť byť uvedený na trh alebo bude potrebné prijať opatrenia na zmiernenie tohto rizika a náležite ich aj zdokumentovať.

Zdroje a doplňujúce informácie:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010
Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115&qid=1727336895727>
- Frequently asked questions – deforestation regulation
Dostupné na: https://environment.ec.europa.eu/publications/frequently-asked-questions-deforestation-regulation_en (December 2023)
Dostupné na: <https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c45da458/library/e126f816-844b-41a9-89ef-cb2a33b6aa56/details?download=true> (Október 2024)
- ANNEX to the Communication to the Commission Approval of the content of a draft Commission Notice on the Guidance Document for Regulation (EU) 2023/1115 on Deforestation-Free Products
Dostupné na: https://green-business.ec.europa.eu/publications/guidance-eu-deforestation-regulation_en#details

SCHÉMA EUDR I.

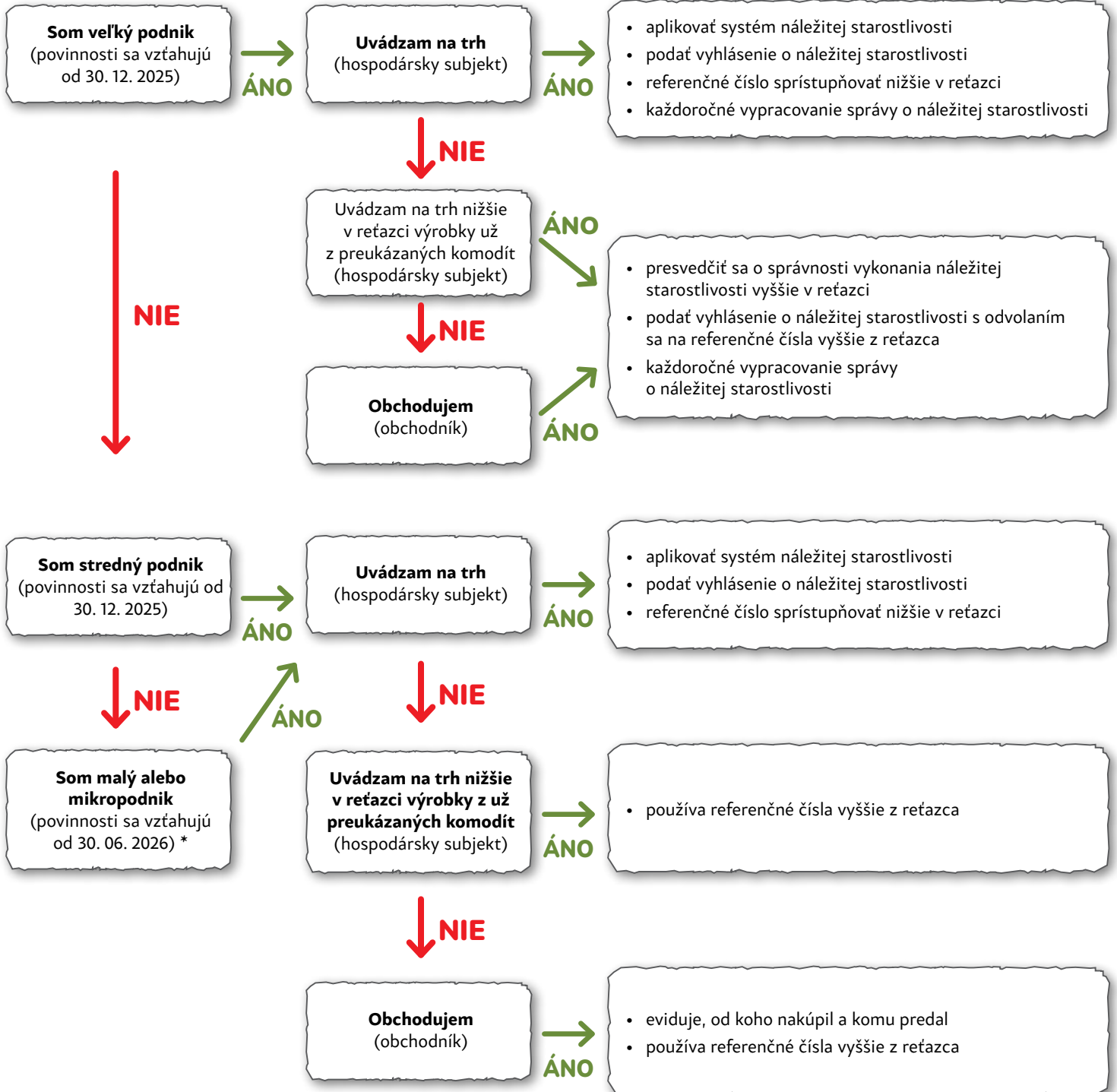
- VŠEOBECNÁ

Uvádžam na trh alebo obchodujem s komoditami/výrobkami pod pôsobnosťou EUDR:

- palma olejná
- sója
- drevo
- kakao
- káva
- hovädzí dobytok
- kaučuk
- výrobky definované v prílohe I nariadenia

ÁNO ↙

* odklad sa neuplatňuje pre malé a mikropodniky, ktoré uvádzajú na trh alebo obchodujú s komoditami definovanými v nariadení o dreve č. 995/2010 (EUTR)

SCHÉMA EUDR II.

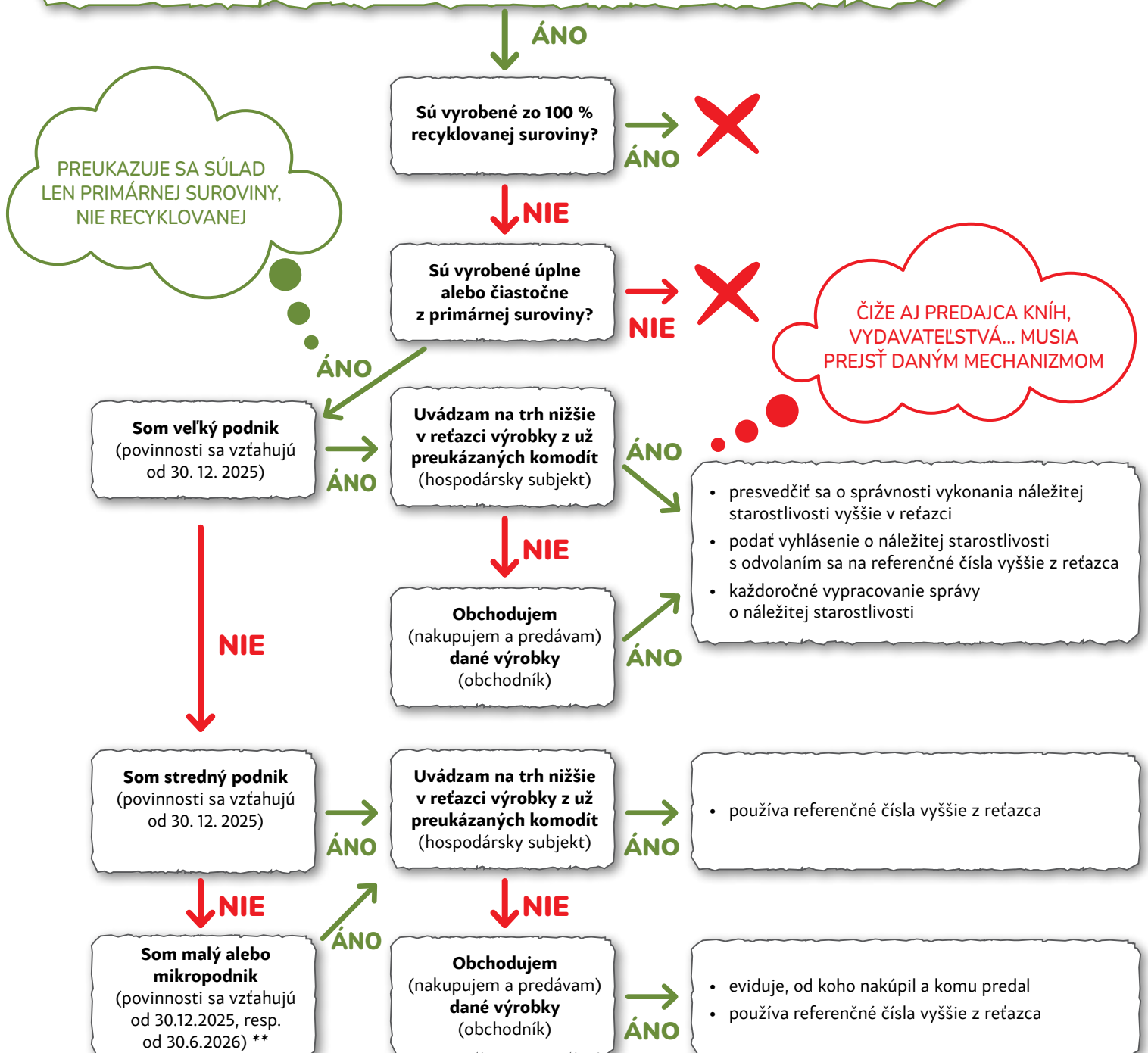
- VÝROBCA OBALOV A NEOBALOVÝCH VÝROBKOV

Vyrábam papierové alebo drevené obaly, prípadne tlačoviny
definované v prílohe I nariadenia, alebo ich nakupujem a predávam:

- **Celulóza a papier** uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinovanej nomenklatúry s výnimkou výrobkov z bambusu a zhodnotených výrobkov (z odpadu a zvyškov) – „papierové obaly“
- **4415** – Debny, debničky, kliečky, bubny a podobné obaly, z dreva; káblové bubny z dreva; jednoduché palety, skriňové palety a ostatné nakladacie plošiny, z dreva; nastavné rámy paliet z dreva – „drevené obaly“
- **ex 49** Tlačené knihy, noviny, obrazy a ostatné výrobky polygrafického priemyslu, rukopisy, strojopisy a plány, z papiera – „tlačoviny“

Uvedené výrobky sú vyrobené z komodity spadajúcej pod EUDR (drevo), a preto táto komodita (drevo) už musela prejsť prvotným procesom náležitej starostlivosti pri jej prvom uvedení na trh, o čom je potrebné sa presvedčiť.

** odklad pre malé a mikropodniky sa neuplatňuje pre spoločnosti, ktoré uvádzajú na trh alebo obchodujú s komoditami definovanými v nariadení o dreve č. 995/2010 (EUTR), takže účinnosť je rovnaká ako pre stredne a veľké podniky v prípade drevených a papierových obalov. V prípade tlačovín platí posunutá účinnosť.

SCHÉMA EUDR III.

- BALIČ/PLNIČ - „VÝROBCA OBALOV“ V ZMYSLE RZV

Balím výrobky do papierových alebo drevených obalov definovaných v prílohe I nariadenia, resp. výrobky zabalené v týchto obaloch prepravujem cez štátnu hranicu na územie SR:

- **Celulóza a papier** uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinovanej nomenklatúry s výnimkou výrobkov z bambusu a zhodnotených výrobkov (z odpadu a zvyškov) – „papierové obaly“
- **4415** – Debny, debničky, kliečky, bubny a podobné obaly, z dreva; káblové bubny z dreva; jednoduché palety, skriňové palety a ostatné nakladacie plošiny, z dreva; nástavné rámy paliet z dreva – „drevené“

↓ ÁNO

Obaly, ktoré sú už použité ako obal výrobku, nespádajú pod pôsobnosť EUDR.

Pod EUDR spadajú obaly len v prípade, keď sú vyrábané/obchodované ako samostatný artikel (ako výrobok). Osoba, ktorá ich používa na balenie, už pod EUDR nespadá.

Odporúča sa však mať tieto skutočnosti preverené, a teda pýtať sa svojho dodávateľa obalov na súlad s EUDR, aby ste vedeli preukázať spoluprácu so zodpovednými spoločnosťami a že Vami používané obaly sú v súlade s EU legislatívou.

V prípade, že obaly obsahujú aj časť z recyklovanej suroviny, súlad s EUDR sa preukazuje len za použité primárne suroviny, nie za tie zrecyklované.

SCHÉMA EUDR IV.

- VÝROBA, RESP. PREDAJ VÝROBKOV

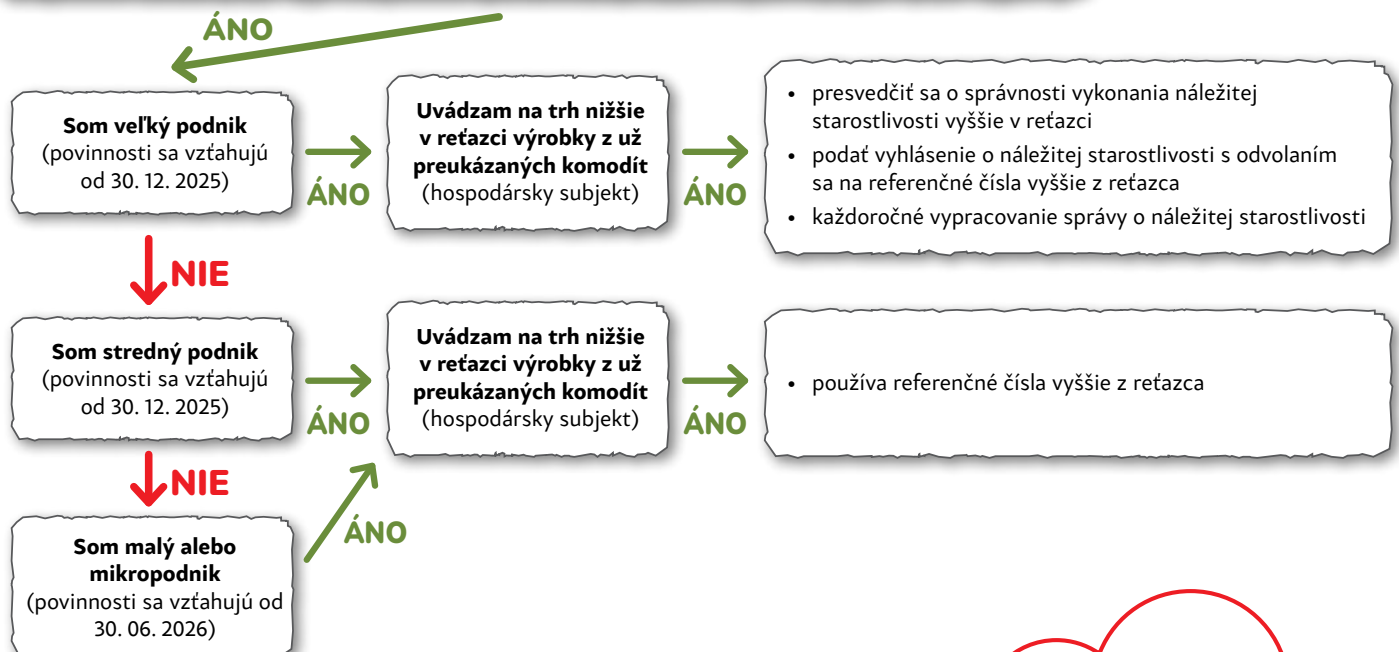
Vyrábam, resp. predávam výrobky z už preukázaných komodít spadajúcich pod EUDR.

Pre určenie, či výrobok spadá pod EUDR, je potrebné ho definovať podľa kódov colného sadzovníka a tento kód sa musí nachádzať v prílohe I nariadenia EUDR.

Príklad 1: Vyrábam čokoládu (napr. pralinky, lízanky) z už predpripravených čokoládových „dukátikov“ – som tzv. hospodársky subjekt.

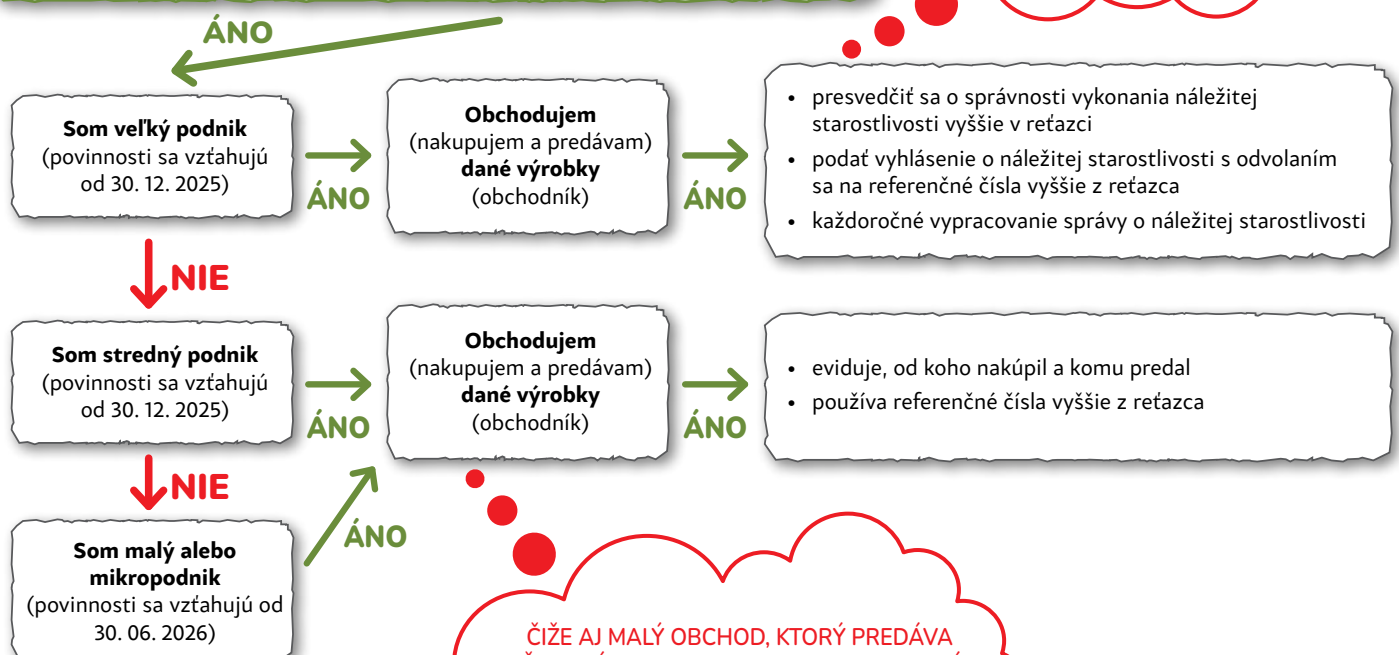
Čokoláda spadá pod pôsobnosť EUDR, nakoľko sa nachádza v prílohe I.

Príklad 1: Predávam čokoládu z už preukázaných komodít – som tzv. obchodník.

Čokoláda spadá pod pôsobnosť EUDR, nakoľko sa nachádza v prílohe I.

ČÍŽE AJ OBCHODNÝ REŤAZEC, KTORÝ PREDÁVA ČOKOLÁDU, PODLIEHA POD EUDR A MUSÍ PREJŠŤ CELÝM UVEDENÝM MECHANIZMOM

ČÍŽE AJ MALÝ OBCHOD, KTORÝ PREDÁVA ČOKOLÁDU, PODLIEHA POD EUDR A MUSÍ EVIDOVAŤ NÁKUP A PREDAJ A POUŽÍVAŤ REF. Č.